

Derde bijeenkomst Community of Practice: Natuurinclusief Bouwen

Voor de derde bijeenkomst van de community of practice over Natuurinclusief bouwen op 16 april zijn we te gast bij Ballast Nedam in Nieuwegein. We worden van harte welkom geheten door Nicolle Terlouw en Michiel Blom. Ballast Nedam Development ontwikkelt, onder leiding van Onno Dwars - helaas verhinderd-, vernieuwende bouwprojecten die bijdragen aan het welzijn van toekomstige bewoners. In deze projecten werken ze bijvoorbeeld aan de energietransitie en circulariteit en hebben daarnaast ambities op het gebied van natuur en biodiversiteit. Vandaag laten ze zich graag inspireren door onze Community of Practice over dit thema.

Ontwikkelingen natuurinclusieve bouw

Jelle de Jong (IVN) blikt terug op het debat over natuurinclusief bouwen dat vorige week heeft plaatsgevonden tijdens Building Holland in de RAI. Uit het debat kwam naar voren dat het onderwerp natuurinclusief bouwen sterk in de belangstelling staat maar dat er nog een lange weg te gaan is in een concurrerend bouwlandschap. De prijsvraag voor de meest innovatieve stads- en gebiedsontwikkeling waarbij natuurinclusief bouwen bijdraagt aan een gezonde, aantrekkelijke en toekomstbestendige leefomgeving is gewonnen door het project [Kerckebosch](#) in Zeist. Dit project laat zien dat er in de stad zeker ruimte kan zijn voor natuur en biodiversiteit.

We vervolgen de bijeenkomst met drie pitches van experts over de laatste ontwikkelingen en voordelen van Natuurinclusief bouwen.

Effecten van natuur in de stad

Eva Stache (TU Delft) doet onderzoek naar de positieve effecten, ook wel ecosystemendiensten, van planten en natuur in de stad. Een belangrijk effect is dat door het aanbrengen van planten op hitte-eilanden de temperatuur aanzienlijk daalt, omdat planten een hogere warmtecapaciteit hebben dan steen.

<i>materiaal</i>	<i>temperatuurstijging in °C</i>
beton horizontaal	+ 1,24 °C
metselwerk verticaal	+ 1,37 °C
vegetatie horizontaal	- 2,05 °C
vegetatie verticaal	- 0,61°C

Temperatuurverschillen door gebruik van steen versus vegetatie.

Zie ook een ander onderzoek naar vermindering van hitte in de stad door toepassing van planten is door de Wageningen Universiteit: <http://library.wur.nl/WebQuery/wda/2247435>

Naast verkoeling zorgen planten voor fysiek gezondere inwoners van steden. Ook stijgt door de aanwezigheid van groen de vastgoedwaarde, omdat mensen liever in een groene, natuurlijke omgeving wonen. Een inspirerend voorbeeld van een natuurinclusieve stadswijk is het Olympische dorp in München. Eva is op zoek naar partners om natuurinclusieve projecten te demonstreren en ecosysteemdiensten verder te onderzoeken in de praktijk.

Puntensysteem Den Haag

Irene Mulder (Gemeente Den Haag) neemt ons mee in het puntensysteem natuurinclusieve bouw. Dit puntensysteem is ontwikkeld naar aanleiding van een motie uit 2015, mede omdat het niet goed ging met soorten zoals huismus, gierzwaluw en vleermuizen. Het puntensysteem richt zich ook op natuur in het algemeen en op het welzijn van de mens. Den Haag heeft een grote bouwopgave en afhankelijk van de grootte van het bouwproject moeten minimaal een x aantal punten worden behaald die te verdienen zijn door het gebruik van toepassingen die bijdragen aan biodiversiteit.

Irene Mulder over het puntensysteem natuurinclusieve bouw.

Toolbox natuurinclusief bouwen

De derde pitch is van Stefan Vreugdenhil (Vogelbescherming) die een toolbox aan het ontwikkelen is over natuurinclusief bouwen. Er is al veel aanbod in maatregelen, maar niet alle informatie is voor iedereen relevant. In deze toolbox wordt de informatie toegespitst op verschillende doelgroepen. De vier doelgroepen die tot nu toe zijn vastgesteld zijn gemeenten, architecten, woningcorporaties en projectontwikkelaars. Op dit moment worden partijen benaderd om de informatiebehoeftes te inventariseren. De leden van deze community of practice zijn uitgenodigd om ook hun behoeftes aan te geven, de toolbox te testen en mee te helpen om dit verder uit te rollen in de verschillende provincies in Nederland.

Stefan Vreugdenhil over de Toolbox natuurinclusief bouwen.

Studenten Academie van Bouwkunst Amsterdam ontwerpen vanuit een dier

Vervolgens introduceert Maïke van Stiphout (DS architecten en Academie van Bouwkunst Amsterdam) drie van haar studenten om hun ontwerpen vanuit het perspectief van een diersoort te presenteren. Marlies Doesburg, Reinier Gramsma en Krijn Nugter hebben zich voor een herinrichtingsontwerp van de [Binckhorst](#) in Den Haag verdiept in de tuinslak, de merel en de huismus. In hun ontwerp hebben ze de levensbehoeftes van één van deze diersoorten meegenomen om daarmee de ideale leefomgeving voor dit dier en de mens te creëren. De ontwerpen variëren van het gebruik van kalksporen ten behoeve van de slak, een afgeschermd binnentuin met heggen en klimplanten voor merels tot een kasteel waar mensen en mussen samenwonen.

Ontwerp de Binckhorst vanuit de huismus door Krijn Nugter.

Werken aan projecten Ballast Nedam

Na de pauze duiken we in de wereld van projectontwikkelaar Ballast Nedam. Maarten Wittens, René Lucluse, Nicolle Terlouw en Gerdy Kraus presenteren projecten waarin zij gebruik willen maken van natuur. De cases zijn [Berckelbosch](#) in Eindhoven, Een verbindende [groene loper](#) in Maastricht, de [Cartesiusdriehoek](#) in Utrecht en een kleinschalig woningbouwproject in Breugel op landbouwgrond. De deelnemers gaan uiteen in kleinere groepen om per casus ideeën en tips te geven over hoe Ballast Nedam meer natuurinclusieve bouw kan toepassen. Het enthousiasme voor de cases is groot en de medewerkers van Ballast Nedam geven tijdens de afsluitende borrel aan dat ze geïnspireerd zijn door vele nieuwe ideeën en mogelijkheden van natuurinclusieve bouw. We wensen ze veel succes met de uitwerkingen van de projecten!

De volgende bijeenkomst is op 11 juni in Amsterdam. Graag tot dan!